

απόψεις

Η φορολογία και οι αγρότες

Σημαντικό μέρος της προεκλογικής δημόσιας συζήτησης καταλαμβάνει η φορολογική πολιτική για τους αγρότες.

Από την 1.1.2014, καταργήθηκε ο αντικειμενικός προσδιορισμός του καθαρού γεωργικού εισοδήματος (άρθρο 42 Ν.2238/1994) και το κέρδος που αποκτά κάποιος από την αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα προσδιορίζεται πλέον λογιστικά, όπως και τα λοιπά κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, ιδίως μετά την αφαίρεση επιχειρηματικών δαπανών, αποσβέσεων και επισφαλειών. Ο φορολογικός συντελεστής των κερδών από αγροτική δραστηριότητα ανέρχεται σε ποσοστό 13%. Ήδη, με τα μέτρα του τρίτου προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας καταργήθηκε το ειδικό καθεστώς που απολάμβαναν οι αγρότες στο πετρέλαιο. Ακόμη, σημαντικό σημείο της διαπραγμάτευσης για το τρίτο πρόγραμμα στήριξης υπήρξε η επιθυμία των πιστωτών μας για την περαιτέρω εξομοίωση της φορολογικής αντιμετώπισης των αγροτών, με τους λοιπούς φορολογούμενους επιτηδευματίες.

Στην Ελλάδα, οι αγρότες απολαμβάνουν ειδικό φορολογικό καθεστώς προνομιακού χαρακτήρα, ήδη από τον 19ο αιώνα. Από τις πρώτες δεκαετίες του νεοσύστατου τότε ελληνικού κράτους, το οποίο στηρίχθηκε στην αγροτική παραγωγή, το αγροτικό εισόδημα αντιμετωπίσθηκε με ευνοϊκό φορολογικό τρόπο, είτε αυτό προερχόταν από τις μεγάλες γαίες που ενσωματώθηκαν σε αυτό μετά την πρόσκτηση της Θεσσαλίας, είτε αυτό προερχόταν από μικρές εκτάσεις αυτοαπασχολούμενων ιδιοκτητών. Η ευνοϊκή φορολογική μεταχείριση είχε αρχικώς ως αιτιολογία τις δυσμενείς και κυρίως απρόβλεπτες συνθήκες της αγροτικής παραγωγής. Οι δεκαετίες παρήλθαν και ο πρωτογενής τομέας αγροτικής παραγωγής εξακολουθούσε να διαφοροποιείται προνομιακά σε σχέση με τον δευτερογενή και τριτογενή τομέα παραγωγής. Και το καθεστώς αυτό εξακολουθούσε να ισχύει μέχρι και πρόσφατα με τον αντικειμενικό προσδιορισμό του αγροτικού εισοδήματος, παρά το γεγονός ότι ο αγροτικός τομέας έχει πλέον εξελιχθεί και έχει οργανωμένες μεθόδους παραγωγής με βάση επιχειρηματικά κριτήρια, καθώς μέρος των τυχόν απω-

λειών του εξισορροπείτο με τις κοινοτικές ενισχύσεις και επιδοτήσεις. Το δε υφιστάμενο προνομιακό καθεστώς παρείχεται αδιακρίτως, χωρίς να εξετάζεται αν η αγροτική απασχόληση ήταν η κύρια ή/και η μοναδική, αν οι μέθοδοι παραγωγής ήταν πρωτόλειες ή εξειδικευμένες κ.ο.κ.

Για όλους αυτούς τους λόγους και κυρίως διότι η φορολογική βάση της χώρας θα πρέπει να διευρυνθεί, ώστε να αναπνεύσουν τα μέχρι σήμερα υπερφορολογημένα στρώματα, φαίνεται να έχει φτάσει η ώρα να ανοίξει σοβαρά η συζήτηση του φορολογικού καθεστώτος των αγροτών. Συζήτηση, η οποία θα πρέπει να συνδυαστεί με τη συζήτηση για το επιδιωκόμενο αναπτυξιακό μοντέλο. Θα επιμείνει η χώρα στην ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό του πρωτογενούς τομέα; Θα κατευθυνθεί προς ορισμένες καλλιέργειες; Θα επιλέξει ορισμένους τρόπους εκσυγχρονισμού της αγροτικής παραγωγής; Θα αποκτήσει στρατηγική προώθησης εξειδικευμένης κοινής κοινοτικής πολιτικής;

Σε κάθε περίπτωση η χάραξη της αγροτικής φορολογικής πολιτικής δεν δύναται να λάβει χώρα ερήμην της παράλληλης χάραξης της ευρύτερης πολιτικής για την αγροτική ανάπτυξη. Και πάντως, έφτασε η ώρα να αντιμετωπισθεί φορολογικά η αγροτική παραγωγή με διαφοροποιημένες προσεγγίσεις. Φαίνεται πως ήρθε η ώρα να χαρακτηριστεί πλέον η αγροτική εκμετάλλευση ως επιχειρηματική εκμετάλλευση και να διαχωρισθεί η έννοια του κατ'επάγγελμα αγρότη και ειδικότερα του αγρότη που οργανώνει την παραγωγή του με σύγχρονες επιχειρηματικές μεθόδους και του ευκαιριακού αγρότη ή αυτού που συμπληρωματικά των λοιπών δραστηριοτήτων του διαθέτει κάποια στρέμματα καλλιεργήσιμης γης. Στην πρώτη κατηγορία των αγροτών-επιχειρηματιών θα πρέπει να προσφερθούν τα κίνητρα της περαιτέρω ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού και ταυτόχρονα αυτοί θα πρέπει να εξισωθούν με τους λοιπούς επιτηδευματίες στη φορολογική τους επιβάρυνση, αφού (όπως και οι λοιποί) αυτοί διαθέτουν κεφάλαιο (γη), καθώς και μέσα για την εκμετάλλευσή του (εργασία και πάγια).

Η συζήτηση για τη φορολογική πολιτική στον αγροτικό τομέα είναι ζωντανή και ενδιαφέρουσα. Ελπίζουμε ότι θα οδηγήσει αφενός στην παροχή κινήτρων για μια οργανωμένη ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα και αφετέρου στην τόσο απαραίτητη σήμερα διεύρυνση της φορολογικής βάσης.

Ασπασία Μάλλiou